

PĚSTOVÁNÍ SÓJI V AGROPODNIKU HUMBURKY, a.s.

Soya Growing in Agroenterprise Humberky, plc.

Petr Semerád

Agropodnik Humberky, a.s.

Summary: Authors present an interim survey of literary knowledge concerning soya's water requirements. Taking account of these findings and based on their own experiments and on soybean ontogenesis monitoring under agroecological conditions in the Czech Republic they also describe an influence of water reserve in soil (precipitation) during vegetation on dynamics of growth and yield formation. The research also shows that in new soya cultivars cold-resistance increases with higher latitude and photoperiodicity definition decreases with higher latitude, but the water requirements basically remain the same. Therefore in the Czech Republic it is advisable to grow soya in rather colder regions but with more abundant and more evenly distributed precipitation during vegetation.

Keywords: *soya, growth, development, yield, water requirements, precipitation*

Souhrn: Po čtyřech letech pěstování sóji v Agropodniku Humberky, a.s. jsme se přesvědčili, že i v našich podmínkách lze sóju pěstovat, ale dobrý výsledek ovlivňuje mnoho faktorů. Důležitý je včasný výsev a dostatek vláhy při vzházení, dále výběr vhodného rovného pozemku bez vytrvalých plevelů, ale především je třeba nalézt takovou odrůdu, která je nejen raná, ale také nasazuje lusky výše nad zemí, což je podstatné pro bezztrátovou sklizeň.

Klíčová slova: *sója, pěstování, výběr pozemku, výnosy*

S pěstováním sóji jsme začali v Agropodniku Humberky, a.s. v roce 2001. Jedním z důvodů byla snaha o nalezení plodiny, která by přinesla určitou finanční úsporu pro naši firmu, neboť cena sóji dovážené byla velmi vysoká. Zároveň jsme však hledali vhodnou předplodinu pro ozimou pšenici, která je v našem podniku převažující obilovinou, protože ji pěstujeme na více než 30 % plochy.

Současně jsme pěstováním sóji zpestřili náplň polních dnů, které pravidelně spoluorganizujeme na našich pozemcích. V roce 2001 jsme zaseli odrůdy Korada a OAC Vision na 10 hektarech. Přestože porost byl značně zaplevelený, dosáhli jsme výnosu 1,9 t/ha. V roce 2002 jsme odrůdu OAC Vision zaseli na 20 ha a docílili výnosu 2,6 t/ha. Veškerou produkci sóji jsme realizovali ve vlastní živočišné výrobě – ve směsích pro dojnice. Je pochopitelné, že jsme museli nalézt podnik, který nám provedl extrudaci sóji. Poměrně vysoký výnos se pozitivně projevil v nákladové ceně na 1 tunu.

Potěšitelné pro nás bylo, že jsme nezaznamenali žádné problémy u dojníc, přestože byly obavy z vyššího obsahu tuku než u doposud používaných sójových výlisků.

Z těchto důvodů jsme v roce 2003 zvedli výměru na 65 ha. Každý rok však není stejný. Ačkoliv porosty vypadaly zpočátku velice slibně, byly bez plevelů, zapojené, začaly vzhledem k velkému suchu způsobenému nedostatkem srážek předčasně nouzově dozrávat v druhé polovině srpna. Rostliny byly tak

vysušené, že lusky praskaly a semena vypadávala ještě před sklizní. Průměrný výnos byl v důsledku velkých sklizňových ztrát jen 1,8 t/ha.

V roce 2004 jsme měli sóju opět na 65 ha. Výnos byl nízký a činil 1,7 t/ha. Hlavní příčinou byly nízké teploty po zasetí, kdy porosty vzházely pomalu a nevyrovnaně. Uvažovali jsme dokonce o zaořádání většiny ploch. Po oteplení se stav porostů zlepšil a nakonec bylo u některých odrůd dosaženo výnosu přes 2 t/ha.

V tomto roce se pozitivně projevila naše spolupráce s Českou zemědělskou univerzitou v Praze a firmou Orin spol. s r.o., neboť byly založeny odrůdové a herbicidní pokusy. To, že jsme se v praxi seznámili se zcela novými odrůdami, bylo pro nás velkým přínosem.

Po čtyřech letech pěstování sóji v Agropodniku Humberky, a.s. jsme se přesvědčili, že i v našich podmínkách lze sóju pěstovat, ale dobrý výsledek ovlivňuje mnoho faktorů. Důležitý je včasný výsev a dostatek vláhy při vzházení, dále výběr vhodného rovného pozemku bez vytrvalých plevelů, ale především je třeba nalézt takovou odrůdu, která je nejen raná, ale také nasazuje lusky výše nad zemí, což je podstatné pro bezztrátovou sklizeň.

V dalších letech předpokládáme nárůst ploch sóji až zhruba na 200 ha, které nám zabezpečí množství potřebné pro vlastní živočišnou výrobu. Zároveň s potěšením sledujeme snahu dalších podniků na okrese Hradec Králové o pěstování sóji a to by mohlo také přinést i spolupráci v její posklizňové úpravě.

Adresa autora

Ing. Petr Semerád	
Agropodnik Humberky, a.s. Humberky 504 01 Nový Bydžov	Tel.: 495491324, 736524900 Fax: 495491324 e-mail: semerad.petr@tiscali.cz